

Klub dětských knihoven ČR, SKIP
Městská knihovna Antonína Marka Turnov

PROJEKT VÝCHOVY KE ČTENÁŘSTVÍ
KDE KONČÍ SVĚT

/rok 2015/2016 /

10. ročník

JAK JE TO S KRÁLEM

*„Raději bych byl člověkem v podkroví se spoustou knih,
než králem, kterému se nechce číst.“*

(G. M. Trevelyan)

Projekt Klubu dětských knihoven SKIP KDE KONČÍ SVĚT? vstoupil do jubilejního desátého ročníku.

(Poprvé jsme se společně s dětmi ptali, kde jsou hranice našich světů, podruhé: jak se v tom světě cítíme - zda se cítíme v bezpečí, a potřetí: jak se v tom našem světě dorozumíváme. Počtvrté byla otázka na první pohled skrytá, namísto otazníku vykřičník: Díky za pohádku! Hodný pan Andersen nás pozval na oslavu dvoustých narozenin a pomohl nám uvěřit, že podobně jako většina pohádek náš svět jednou skončí dobře. Pátý ročník, o velkém a malém v životě a ve světě, jsme pak nazvali Slon a mravenec, v šestém jsme se vypravili na Cestu tam a zase zpátky, v sedmém jsme hledali odpověď na otázku Jakou barvu má svět?, v osmém jsme pro děti v Malém Himaláji společně psali knihu o tom, jak vypadá náš český rok, v devátém ročníku jsme naslouchali moudrosti čísel...)

A co nás čeká podesáté?

Přesvědčíme se, JAK JE TO S KRÁLEM.

14. května 2016 si připomeneme velké výročí – rovných 700 let od narození Karla IV., římského císaře a nejen českého panovníka. Jeho Veličenstvo král vládl na Pražském hradu od července 1346 do listopadu 1378, tedy déle než třicet let, a významně se zasloužil o rozkvět vlasti i města Prahy. Kromě jiného nechal vybudovat hrad *Karlštejn* jako místo pro uložení českých korunovačních klenotů a kamenný *Karlův*

most přes Vltavu, v Praze založil jednu z nejstarších evropských univerzit - *Karlovu univerzitu* (1348) - dodnes nejvýznamnější českou vysokou školu. Sám byl neobyčejně inteligentní a vzdělaný, četl a plyně hovořil prý pěti jazyky, zajímal se o kroniky, vlastní bohatý životopis zachytil v knize *Vita Karoli Quarti...*

Podle výsledků ankety České televize z roku 2005 je Karel IV. *Největší Čech...*

Co ale dnes znamená král? Postavu z učebnice historie? Hrdinu z pohádky? Symbol? Moc? Slávu? Bohatství? Co představuje trůn, žezlo, koruna, královský hermelín? Co značí mít královskou krev? Co je královský průvod a Královská cesta? Jaký je přímý a přenesený obsah sousloví *královské slovo, královská milost, královská tabule, královský omyl, královský dar*? K čemu sloužil královský šašek? Komu a proč se přezdívalo *král železný a zlatý*, král *Pohrobek*, král *Bezzemek* nebo král *Slunce*? Kdo a proč nosil za královským jménem přízvisko *Veliký, Ukrutný, Dobrotivý*? Platí dodnes, že „*přesnost je vlastnost králů*“, že „*mýlit se je lidské, odpouštět královské*“? Kdo řekl „*není boje žádného bez krále českého*“ a „*toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal*“?

Kde hledat *Krále Leara, Krále Oidipa, Krále Ječmínka* nebo *Krále Lávrů*? Kdo napsal knížky *O králi Sedmilháři, Král Matýsek první* či *Eliška a táta král*?

Co mají společného hroznýš královský s tučňákem královským, Královský triatlon a královský gambit, král džungle s králem lesa, král zvířat, Královské Vinohrady, král rocku nebo popu s králem valčíků, král čtenářů, král komiků, král majálesu, královna ročníku či plesu, král pirátů, král sýrů a šachový král? Co je britská Královská společnost?

Co je království nebeské, království boží na zemi a či království není z tohoto světa? Má „*každý z nás v srdci královskou komnatu*“?¹ Může být vážně hloupý Honza králem, nebo musí být vladař moudrý a vzdělaný? Usedne na trůn vždy ten nejlepší? Je snadné být tím nejvyšším, anebo se *tam* umdlévá pod tíhou odpovědnosti a koruny? Může král všechno, nebo nemůže téměř nic - je pouze smutným vazalem úředních předpisů a konvencí? Má člověk na trůnu hodně upřímných přátel, nebo se má mít stále na pozoru? Čeho se bojí král? Je král šťastný, nebo uprostřed království se cítí velmi, velmi sám...?

Široké a dobře známé téma dává prostor pro aktivity všeho druhu. Vyhlásíme literární a výtvarnou soutěž, ohlédneme se do historie za Karlem IV., za českými či světovými vládci. Můžeme se vypravit za současnými panovníky, zamyslet se nad prezidentem, králem, císařem, carem, velkovévodou, knížetem, šáhem.... Srovnat podobu slova *král* v různých světových jazycích. Vydat se za králem do pohádky či do hry. Pohrát si s obsahem slova *král/královna (královský, království...)* též ve významu přeneseném. Od rituálu korunovace přeskočit k rituálům v životě. Od panovníků velkých zemí k hlavě rodiny, vůdci party anebo školní třídy...

At' žije král! Budeme tvořit královsky!

